

Dagelijks bestuur

VERGADERDATUM
8 januari 2014

STUKDATUM
17 december 2013

AFDELING
Heffen

NAAM STELLER
Marco Vliegthart

AGENDAPUNT
3E

ONDERWERP
Voorstel 'Besluit aanwijzing
belastingplichtigen'

Voorstel

Voorgesteld wordt het "Besluit aanwijzing belastingplichtigen" vast te stellen.

Samenvatting

Bij belastingen zijn er vaak meerdere potentiële belastingplichtigen voor één en hetzelfde belastbare feit. Denk bijvoorbeeld aan de zuiveringsheffing voor woonruimten. Die komt ten laste van "de gebruiker van een woonruimte". Als die woonruimte wordt gebruikt door meerdere personen die gezamenlijk een huishouden vormen, zijn alle leden van dat huishouden belastingplichtig. GBLT mag de aanslag dan aan één lid van dat huishouden opleggen die de aanslag in zijn geheel moet betalen. GBLT mag die keuze echter niet willekeurig maken. Het moet in objectieve regels bepalen hoe die keuze wordt gemaakt. Het voorliggende besluit voorziet hierin.

Behandelen in vergadering d.d. 8 januari 2014

Toelichting

De voorgestelde regels zijn zoveel mogelijk afgestemd op een efficiënte werkwijze en op de (on)mogelijkheden van de geautomatiseerde systemen waarmee de aanslagen worden opgelegd. Een uitgebreide toelichting op de inhoud van de voorgestelde aanwijzingsregels treft u aan in de bijlage bij dit voorstel.

Personele consequenties

Geen

Financiële consequenties

Geen

Juridische consequenties

Dit voorstel beoogt geen wijziging van eerder vastgesteld beleid.

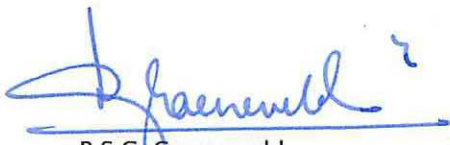
Consequenties voor Communicatie

Bij vaststelling van dit besluit zal afdeling Heffen contact opnemen met afdeling Communicatie om dit besluit gebiedsdekkend te laten publiceren.

Bijlagen

Besluit aanwijzing belastingplichtigen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van GBLT d.d. 8 januari 2014

B.S.C. Groeneveld
Directeur

T.J. Boersma
Voorzitter

Besluit tot vaststelling "Besluit aanwijzing belastingplichtigen"

Het dagelijks bestuur van GBLT als zijnde de ambtenaar belast met de heffing;

Gelet op:

- artikel 4:81, lid 1 Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 83 en 84 van de Waterschapswet;
- artikel 142, lid 1 van de Waterschapswet;
- artikel 229c, 239 en 253, lid 3 van de Gemeentewet;
- de gemeentelijke heffingen zoals benoemd in de 'bijlage als genoemd in artikel 6, lid 2 inzake de over te dragen belastingsoorten' behorende bij de 'Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn';
- artikel 20 lid 9 van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus - Tricijn 2014;

Overwegende dat het wenselijk is ten behoeve van de uitvoering van de heffingsverordeningen van de aan GBLT deelnemende waterschappen en gemeenten regels te stellen voor het aanwijzen van belastingplichtigen;

BESLUIT:

vast te stellen de navolgende regels voor het aanwijzen van belastingplichtigen:

Hoofdstuk I De belastingen geheven van de eigenaar

Artikel 1

Indien met betrekking tot de aanslag watersysteemheffing gebouwd, ongebouwd en natuur, de aanslag onroerendezaakbelasting eigenaar woning en eigenaar niet-woning, de aanslag rioolheffing eigenaar woning en eigenaar niet-woning en de aanslag forensenbelasting voor een bepaalde onroerende zaak er meerdere potentiële belastingplichtigen zijn aan wie de aanslag kan worden opgelegd, wordt de aanslag in onderstaande volgorde gesteld op naam van:

1. ter zake van genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak degene die de volle eigendom heeft;
2. ter zake van genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak degene die het beperkt recht heeft, waarbij de volgorde voor de in dit artikel genoemde belastingen van artikel 119, lid 3 van de Waterschapswet wordt aangehouden;
3. ter zake van genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een gebouwde onroerende zaak degene die de oudste gebruiker (in leeftijd) van de onroerende zaak is;
4. ter zake van genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak degene die de oudste in leeftijd is;
5. ter zake van genot krachtens ongelijke aandelen in het volle eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak degene die het grootste aandeel in het volle eigendom of het beperkt recht heeft;
6. ter zake van genot krachtens gelijke aandelen in het volle eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak een natuurlijke persoon boven een rechtspersoon;
7. ter zake van genot krachtens gelijke aandelen in het volle eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak de eerstgerechtigde in de volgorde die door het Kadaster wordt aangehouden.

Hoofdstuk II De belastingen geheven van de gebruiker

Artikel 2

Indien met betrekking tot de aanslagen zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing voor woonruimten, de aanslag watersysteemheffing ingezetenen, de aanslag onroerendezaakbelasting gebruiker niet-woning, de aanslag rioolheffing gebruiker woning en gebruiker niet-woning en de aanslag afvalstoffenheffing er meerdere potentiële belastingplichtigen zijn aan wie de aanslag kan worden opgelegd, wordt de aanslag in de hierna volgende volgorde opgelegd ten name van:

1. De oudste in leeftijd;
2. Degene die bij het begin van het belastingjaar, of zo dit later is bij aanvang van de heffingplicht, als zodanig in de GBA is vermeld als de langstwonende;
3. De oudste genothebbende van de desbetreffende woonruimte krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

Artikel 2b

Indien met betrekking tot de aanslag hondenbelasting een hond wordt opgegeven door een ander persoon dan degene die conform artikel 2 als belastingplichtige is aangewezen, en die persoon volgens de GBA op hetzelfde adres woont als voornoemde belastingplichtige of tot diens gezin behoort, wordt de hondenbelasting opgelegd ten name van de door artikel 2 aangewezen belastingplichtige.

Hoofdstuk III Aanvullende bepalingen

Artikel 3

In afwijking van het bepaalde in de artikelen 1, 2 en 2b wordt de aanslag op naam gesteld van de belastingplichtige die daartoe een schriftelijk verzoek heeft ingediend bij de ambtenaar belast met de heffing. Hieraan wordt de voorwaarde verbonden dat dit niet zal leiden tot een situatie waarbij (1) de belasting niet kan worden ingevorderd, dan wel (2) valt te verwachten dat de invordering van de belasting ernstig zal worden bemoeilijkt, zulks in redelijkheid te beoordelen. Met betrekking tot woonruimteaanslagen geldt tevens de voorwaarde dat de aanslag in dat geval niet hoeft te worden kwijtgescholden.

Artikel 4

Indien de toepassing van de in de artikelen 1, 2, 2b en 3 gestelde aanwijzingsregels geen uitsluitel geven omtrent de belastingplichtige, kan de ambtenaar belast met de heffing aan de hand van de feitelijke omstandigheden bepalen wie als zakelijk gerechtigde van een gebouwde onroerende zaak, van een natuurterrein of van een overige ongebouwde onroerende zaak moet worden beschouwd en wie als gebruiker van een woonruimte moet worden beschouwd.

Hoofdstuk IV Overgangsbepaling en inwerkingtreding

Artikel 5

1. Dit besluit beoogt geen wijziging aan te brengen in de tenaamstelling van belastingaanslagen die worden geheven van eigenaren of gebruikers voor belastingobjecten waarvoor reeds voor 1/1/2014 een belastingplichtige is aangewezen door de ambtenaar belast met de heffingen van GBLT op basis van het toen geldende aanwijzingsbesluit.
2. Voor belastingaanslagen die worden geheven van de eigenaren of gebruikers waarvoor voor dat belastingobject voor de desbetreffende heffing door GBLT nog niet eerder een belastingaanslag is opgelegd, maar wel eerder een andere heffing die wordt geheven van de eigenaren of gebruikers op naam van een van de gebruikers of eigenaren van het

- belastingobject is opgelegd, geldt dat deze aanslag op naam wordt gesteld van diegene op wiens naam reeds de eerdere aanslag is vastgesteld.
3. Indien door GBLT voor een bepaald belastingobject een belastingplichtige is aangewezen voor de belasting geheven van eigenaren of gebruikers dan houdt diegene de aanslag op zijn naam tot het moment dat diegene geen belastingplichtige meer is.
 4. Het gestelde in de leden 1 tot en met 3 moet gelezen worden met inachtneming van het gestelde in artikel 3 van dit besluit.

Artikel 6

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag die volgt op de dag waarop het wordt bekendgemaakt en ziet op aanslagen die worden opgelegd op of na 1/1/2014.
2. Het 'Besluit aanwijzing belastingplichtigen 2013, vastgesteld door het dagelijks bestuur van GBLT op 7 januari 2013, is niet meer van toepassing vanaf 1/1/2014.
3. Dit besluit kan worden aangehaald als het 'Besluit aanwijzing belastingplichtigen'.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van GBLT d.d. 8 januari 2014

B.S.C. Groeneveld
Directeur

T.J. Boersma
Voorzitter

Toelichting op het voorstel

Algemeen

De belangrijkste bepalingen voor gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen staan in de Waterschapswet, de Gemeentewet, in enkele lagere landelijke regelingen en in de belastingverordeningen van waterschappen en gemeenten Dronten, Nijkerk en Leusden. In veel gevallen leiden deze voorschriften en de daarop gebaseerde jurisprudentie ertoe, dat er voor één belastbaar feit meerdere belastingplichtigen zijn. De ambtenaar belast met de heffing heeft dan de mogelijkheid om binnen de grenzen van die voorschriften en jurisprudentie een belastingplichtige aan te wijzen op wiens naam hij de aanslag mag stellen. Op grond van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur mag hij dit niet willekeurig doen. Hieraan dient een consistent beleid ten grondslag te liggen dat tijdig voor een ieder kenbaar is gemaakt. (zie onder meer Hof 's Hertogenbosch 29 november 1989, nr. 1007/1989, A, e IX, Belastingblad 1990, blz. 304; Hof 's Gravenhage 1 maart 1991, nr. 4354/89, e IV, Belastingblad 1991, blz. 683; Hof 's Gravenhage 21 mei 1992, nr. 91/1782, e, VIII, Belastingblad 1992, blz. 682 en Hoge Raad 15 februari 1995, nr. 30.248, Belastingblad 1995, blz. 268). Als hij een belastingplichtige zonder consistent beleid aanwijst, dan is de aanslag op grond van jurisprudentie vernietigbaar.

De in de voorkeursvolgorde neergelegde criteria bevatten geen limitatieve opsomming. Zij moeten worden beschouwd als richtlijnen voor de meest voorkomende gevallen.

De redelijkheid brengt mee dat degene die de aanslag krijgt een evenredig deel van de verschuldigde belasting kan verhalen op de medebelastingplichtigen. Elk van de belastingplichtigen is namelijk hoofdelijk schuldenaar.

Bij het vaststellen van beleidsregels voor het aanwijzen van een belastingplichtige moet niet alleen rekening worden gehouden met bovenstaande voorwaarden, maar tevens dat de gekozen voorkeursvolgorde een eenvoudige en doelmatige uitvoeringspraktijk bevordert. Hiertoe moet ook worden gerekend een doelmatige invordering. Voorkomen moet worden dat aanslagen worden opgelegd aan belastingplichtigen van wie moet worden gevreesd dat geen betaalcapaciteit aanwezig is (zie Hoge Raad van 17 oktober 2008, 42753, LJN: BF9110).

Beleid geldt slechts bij gelijke (beperkte) eigendomsrechten

Ten aanzien van één onroerende zaak kunnen meerdere ongelijkwaardige (beperkte) eigendomsrechten zijn gevestigd. In artikel 119 lid 3 van de Waterschapswet is bepaald wie in dat geval belastingplichtig is. De gemeenten kennen een dergelijke bepaling niet. Echter voor de voorkeursvolgorde van de gemeentelijke heffingen is de volgorde van artikel 119, lid 3 van de Waterschapswet aangehouden. Dit wetsartikel geeft een uitputtende regeling, zodat er in de situatie van verschillende (beperkte) eigendomsrechten geen beleidsvrijheid is voor de ambtenaar belast met de heffing. Deze heeft wél beleidsvrijheid in de situatie dat er ten aanzien van één onroerende zaak meerdere personen gelijke (al dan niet beperkte) eigendomsrechten hebben. Dat is dus bijvoorbeeld het geval als er meerdere mensen zijn die gezamenlijk het volle (= onbezwaarde) eigendom hebben (denk aan echtelieden die ieder voor 50% eigenaar zijn) of als er bijvoorbeeld meerdere vruchtgebruikers (recht van gebruik en bewoning) zijn enz. Voor die gevallen moet de ambtenaar belast met de heffing in beleidsregels vastleggen wie de aanslag op zijn/haar naam krijgt.

In artikel 2 zijn bepalingen opgenomen die van toepassing zijn op de gebruikersheffingen. Deze aanslagen moeten worden betaald door de gebruiker van een woonruimte. Wanneer de woning wordt gebruikt door een huishouden van twee- of meer personen is ieder lid van het huishouden belastingplichtig. Omdat het belastingobject het object van de heffing is, kan er slechts één aanslag worden opgelegd. De ambtenaar belast met de heffing moet dan iemand van dat huishouden aanwijzen die de aanslag op zijn naam krijgt.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel is van toepassing op de eigenarenheffingen.

Onder 1 is bepaald dat in eerste instantie heffingplichtig is degene die het volle (lees: onbezwaarde) eigendomsrecht van de onroerende zaak heeft.

Onder 2 is bepaald dat wanneer er een beperkt recht op de onroerende zaak is gevestigd, de beperkt gerechtigde de aanslag op zijn/haar naam krijgt en dus niet de (blote) eigenaar. Deze bepaling berust op vaste jurisprudentie (HR 18 april 1990, nr. 26 607, BNB 1990/197). De Hoge Raad bepaalde in dit arrest dat, degene die het van het eigendomsrecht afgeleide beperkte recht heeft, in de belastingheffing moet worden betrokken. De beperkt zakelijke rechten die tot de omslagplicht leiden zijn:

1. het appartementsrecht;
2. het recht van vruchtgebruik (het recht van gebruik en bewoning);
3. het recht van opstal
4. het recht van erfpacht;
5. en het recht van beklemming

Het appartementsrecht is geregeld in de artikelen 5:106 en volgende van het Burgerlijk Wetboek (hierna BW). Op grond van hetgeen in deze artikelen is bepaald, is alleen een eigenaar, erfpachter of opstaller bevoegd een gebouw met toebehoren en de daarbij behorende grond te splitsen in appartementsrechten. De appartementsgerechtigde – het BW noemt hem appartements-eigenaar – moet worden aangemerkt als de eigenaar, dan wel als de erfpachter of de opstaller.

Indien een onroerende zaak is onderworpen aan meer van die beperkte rechten, heeft op grond van het tweede lid van artikel 119 van de Waterschapswet de vruchtgebruiker voorrang boven zowel de opstaller als de erfpachter dan wel de bekleemde meier en heeft de opstaller voorrang boven de erfpachter dan wel de bekleemde meier.

Tot zover is de volgorde van heffingplicht in feite bepaald door formele wetten en door de daarop gebaseerde jurisprudentie. Afdeling Bezwaar en Beroep heeft er echter de voorkeur aan gegeven om deze bepalingen wél het aanwijzingsbesluit op te nemen, omdat het besluit anders voor de meeste burgers onbegrijpelijk wordt.

Onder 3 is bepaald dat, degene die de oudste gebruiker is van een gebouwde onroerende zaak de aanslag watersysteemheffing gebouwd op zijn/haar naam gesteld krijgt. Gesteld kan worden dat deze mede-eigenaar een groter profijt ondervindt van het eigendomsrecht dan de mede-eigenaar die de onroerende zaak niet feitelijk gebruikt. Door voor de oudste gebruiker in leeftijd te kiezen, wordt aansluiting gezocht bij de aanwijzingsbepalingen voor andere belastingen om (in de toekomst) zoveel mogelijk belastingen op een biljet te kunnen combineren.

Onder 4, is bepaald dat de oudste de aanslag op zijn/haar naam krijgt wanneer er sprake is van meerdere eigenaren of beperkt gerechtigden.

Onder 5 is bepaald dat wanneer een bepaald - al dan niet beperkt - eigendomsrecht is verdeeld in ongelijke aandelen, degene die het grootste aandeel in dat eigendomsrecht heeft de aanslag op zijn/haar naam gesteld krijgt. Dit doet zich bijvoorbeeld geregeld voor wanneer een onroerende zaak via vererving van eigenaar(s) verandert.

Onder 6, 7 en 8 is bepaald dat wanneer een bepaald - al dan niet beperkt - eigendomsrecht is verdeeld in gelijke aandelen, het feitelijk gebruik geen onderscheid geeft en de oudste niet bepaald kan worden voor het bepalen op wiens naam de aanslag mag worden gesteld, gekeken mag worden naar:

- de natuurlijke persoon boven rechtspersoon (6);
- het woonadres dan wel het vestigingsadres van de belastingplichtigen (7);
- de eerstgerechtigde in de volgorde die door het Kadaster wordt aangehouden (8).

Artikel 2

Wanneer er inschrijvingen in de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) op het betreffende adres, wordt de aanslag in beginsel op naam gesteld van (1) de oudste meerderjarige persoon. Als dit geen onderscheid geeft aan degene die de woonruimte het langst bewoont (2). Als het onder 1 en 2 bepaalde geen uitsluitel geeft over de aan te wijzen belastingplichtige, bijvoorbeeld omdat er geen inschrijvingen in de GBA zijn op het betreffende adres, wordt de aanslag op naam gesteld van degene die tevens het genot heeft van de onroerende zaak krachtens eigendom, bezit of beperkt recht (3). Indien dit meerdere personen zijn, wordt de aanslag op naam gesteld van de oudste genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

In dat geval is er vaak sprake van een tweede (vakantie- of weekend) woning of bijvoorbeeld van een verhuizing waarbij de nieuw aangekochte woning nog moet worden verbouwd voordat men deze betreft of dergelijk. Het systeem van wetgeving en de daarop gebaseerde jurisprudentie brengt mee dat de eigenaar in dat geval veelal tevens kan worden aangemerkt als de feitelijk gebruiker. Mocht deze eigenaar toch niet de gebruiker zijn, dan kan GBLT hem/haar op grond van het 'Besluit administratieve verplichtingen waterschapsbelastingen' vragen wie de feitelijk gebruiker wél is (artikel 4, lid 1 onder a van dat Besluit).

In lid 4 is vastgelegd dat wanneer nieuwe personen zich vestigen op het adres, terwijl degene die de aanslag tot dan toe op naam heeft staan blijft wonen op het adres, de tenaamstelling van de aanslag gehandhaafd blijft.

Afdeling Heffen realiseert zich dat de bepalingen van artikel 1 en 2 op gespannen voet staan met (het verbod van) leeftijdsdiscriminatie. Echter, iedere vorm van onderscheid brengt wel een zekere willekeur met zich mee en er moeten hier toch keuzes worden gemaakt. De belastingrechter heeft zich al eens op het standpunt gesteld dat deze keuze mag worden gemaakt.

Artikel 2b

Hondenbelasting is een subjectgerelateerde heffing. De houder van de hond is belastingplichtig. Echter het houden van een hond door een lid van het huishouden kan aangemerkt worden als het houden van een hond door een door de ambtenaar belast met de heffing aangewezen lid van dat huishouden. Het door de ambtenaar belast met de heffing aangewezen lid, is het lid dat wordt aangewezen conform de voorkeursvolgorde zoals die in artikel 2 van dit beleid is vastgesteld.

Artikel 3

Voor alle aanslagen geldt dat, wanneer een van de belastingplichtigen daar schriftelijk om verzoekt, deze de aanslag op zijn/haar naam gesteld krijgt. Dit kan in bepaalde gevallen efficiënt zijn, bijvoorbeeld wanneer bij de waterschapsomslag een van de erven beheerder is van de betreffende onroerende zaak. De ambtenaar belast met de heffing kan dit echter weigeren wanneer de verwachting reëel is dat de aanslag hierdoor niet - of niet anders dan met buitengewoon veel moeite - kan worden ingevorderd dan wel dat deze aanslag zou moeten worden kwijtgescholden. Zou bijvoorbeeld een studierend meerderjarig kind een verzoek indienen om de aanslag op zijn/haar naam te stellen, dan zou de kans aanwezig zijn dat de ambtenaar belast met de invordering die aanslag moet kwijtschelden, terwijl de ouders van dat kind voldoende inkomen hebben om de aanslag te (kunnen) betalen.

Artikel 4

Dit artikel kan worden aangemerkt als een vangnetbepaling. Wanneer aan de hand van de aanwijzingsregels niemand kan worden aangewezen, kan de ambtenaar belast met de heffing, aan de hand van de aan hem bekende feitelijke omstandigheden bepalen op wiens naam hij de aanslag stelt.

Artikel 5

In veel gevallen heeft GBLT, of een rechtsvoorganger, al een belastingplichtige aangewezen. Dit brengt met zich mee dat in veel gevallen de belastingplichtige gewend is om een bepaalde aanslag op zijn of haar naam te ontvangen. Ervaringen in het verleden leren dat een wijziging in de tenaamstelling veel reacties en mogelijk zelfs onduidelijkheid oplevert. Ook is in bepaalde gevallen de tenaamstelling op verzoek van de gezamenlijke belastingplichtige aangepast. Gelet op voorgaande kiest GBLT er voor om de tenaamstelling, in de gevallen waarin degene die in voorgaande jaren de aanslag die werd opgelegd door GBLT op naam kreeg, niet te wijzigen. Hiervoor geldt uiteraard wel dat diegene nog steeds aangemerkt kan worden als belastingplichtige.

In lid 2 van dit artikel is een regeling opgenomen voor nieuwe toetredende deelnemers bij GBLT. Indien GBLT de heffing en invordering uit gaat voeren van een nieuw toetreden deelnemer (bijvoorbeeld een gemeente) dan worden de aanslagen voor die deelnemer zoveel mogelijk op naam gesteld van diegene die reeds door GBLT een aanslag van de gebruiker of de eigenaar heeft ontvangen. GBLT streeft er naar om zoveel mogelijk aanslagen op één aanslagbiljet te kunnen combineren. Hiermee wordt een kostenbesparing beoogd, en wordt het voor de burger eenvoudiger en overzichtelijker omdat alle, althans zoveel mogelijk, aanslagen op naam van dezelfde persoon zijn vastgesteld.

Voorbeeld: per 1/1/2013 treedt een gemeente toe aan GBLT. Dhr. A (oudste bewoner) woont met zijn vrouw B op het adres A-sstraat (belastingobject). Dhr. A ontvangt sinds jaar en dag op het adres A-sstraat een aanslag zuiveringsheffing voor het waterschap (gebruikersheffing) van GBLT terwijl zijn vrouw tot 2013 altijd de aanslagen rioolheffing van de gemeente op haar naam ontving. Per 1/1/2013 legt GBLT de aanslagen voor zowel de nieuw toetreden gemeente als voor het waterschap op. Alle aanslagen geheven van de eigenaar of de gebruiker worden dan opgelegd aan dezelfde eigenaar of gebruiker. In dit voorbeeld aan dhr. A.

Met lid 3 wordt geregeld dat de aanslag in beginsel op naam blijft staan van dezelfde persoon zolang diegene belastingplichtig is.

Artikel 6

Met lid 1 en lid 2 is geregeld dat met ingang van 1/1/2014 aanslagen worden opgelegd conform dit besluit.